

Michel Faber (1960) werd geboren in Den Haag, groeide op in Australië en woont nu in Schotland. Zijn debuutbundel *Gods speelgoed* werd juichend ontvangen en meermaals bekroond. Sindsdien behoort hij tot de crème de la crème van de internationale moderne letterkunde. Zijn opzienbarende roman *Onderhuids* (*Under the Skin*) werd verfilmd met Scarlett Johansson in de hoofdrol. Van Fabers magnum opus *Lelieblank, scharlakenrood* werden wereldwijd honderdduizenden exemplaren verkocht. *Het boek van wonderlijke nieuwe dingen* werd genomineerd voor de prestigieuze Folio Prize.

Michel Faber

**HET BOEK VAN
WONDERLIJKE
NIEUWE DINGEN**

Uit het Engels vertaald door Harm Damsma en Niek Miedema

Podium, Amsterdam
Vrijdag, Antwerpen

De vertalers ontvingen voor deze vertaling
een werkbeurs van het Nederlands Letterenfonds.

Oorspronkelijke titel *The Book of Strange New Things*

Oorspronkelijke uitgever Canongate Books Ltd

© 2014 Michel Faber

© 2015 Nederlandse vertaling Harm Damsma/Niek Miedema/Uitgeverij Podium

Art direction & omslagontwerp Rafaela Romaya

Omslagillustratie Yehrin Tong

Opmaak omslag Studio Jan de Boer

Zetwerk Michiel Niesen

Voor Nederland:

Uitgeverij Podium, Amsterdam

ISBN 978 90 5759 690 2

www.uitgeverijpodium.nl

Voor België:

Uitgeverij Vrijdag, Antwerpen

ISBN 978 94 6001 299 0

D/2015/11.676/236

www.uitgeverijvrijdag.be

Voor Eva, altijd

I

UW WIL GESCHIEDE

Veertig minuten later zat hij in de lucht

‘Ik wilde iets zeggen,’ zei hij.

‘Vertel maar,’ zei zij.

Hij zweeg en hield zijn blik op de weg gericht. In het donker van de buitenwijken van de stad was niet meer te zien dan de achterlichten van andere auto’s in de verte, het zich eindeloos uitstreckende asfalt en de reusachtige, functionele verlichtingsconstructies van de snelweg.

‘Het zal God wel tegenvallen dat het zelfs maar bij me is opgekomen,’ zei hij.

‘Och,’ zuchtte zij, ‘Hij weet het toch al, dus je kunt het mij net zo goed vertellen.’

Hij wierp een snelle blik op haar gezicht om te peilen in wat voor stemming ze dit laatste gezegd had, maar over de bovenste helft van haar hoofd, inclusief haar ogen, viel de schaduw van de rand van de voorruit. Op de onderste helft van haar gezicht glansde helder maanlicht. Bij de aanblik van haar wang, lippen en kin, waarmee hij zo diep vertrouwd was en die zo zeer deel uitmaakten van het leven zoals hij het gekend had, schoot er een vlaag van verdriet door hem heen bij de gedachte dat hij haar kwijt zou raken.

‘De wereld ziet er leuker uit met al die lichtjes van menselijke makelij,’ zei hij.

Ze reden zwijgend verder. Ze konden geen van beiden tegen het gebabbel op de radio of het opdringerige geluid van ingeblikte muziek. Het was een van de vele dingen waardoor ze zo goed bij elkaar pasten.

‘Was dat het?’ vroeg ze.

‘Ja,’ zei hij. ‘Wat ik bedoel is... Ongerepte natuur wordt beschouwd als de ultieme perfectie, en alles wat de mens heeft gemaakt verpest het zogenaamd alleen maar, en zorgt er alleen maar voor dat het een bende wordt. Maar wij zouden niet half zoveel genieten van de wereld als we... als de mensheid... dat wil zeggen, de mensen...’

(Ze liet een geluidje horen dat zoveel betekende als *kom nou maar ter zake*.)

‘...als wij niet overal elektrische verlichting hadden aangelegd. Elektrische verlichting is gewoon heel mooi. Daardoor wordt een autorit bij donker zoals nu draaglijk. Prachtig zelfs. Stel je voor dat we dit hele stuk in het pikkedonker hadden moeten rijden. Want zo ligt de wereld er ’s nachts bij: in het pikkedonker. Stel je dat eens voor. Je zou in de stress zitten omdat je geen flauw idee had waar je heen ging, omdat je niet meer dan een paar meter voor je uit kon kijken. En als je naar een grote stad onderweg was – nou ja, in een niet-technologische wereld zouden er helemaal geen steden bestaan natuurlijk – maar als je naar een plaats ging waar andere mensen woonden, volgens een natuurlijke leefwijze, met hooguit een paar kampvuurtjes misschien... dan zou je ze pas zien wanneer je er vlakbij was. Je zou niet dat betoverende uitzicht hebben wanneer je nog een paar kilometer van een stad verwijderd bent en alle lichtjes in de verte twinkelen als sterren op een heuvelflank.’

‘Hm.’

‘En zelfs in deze auto, aangenomen dat er in de natuurlijke wereld überhaupt auto’s waren, of iets van voertuigen, door paarden getrokken of zo... dan zou het stikdonker zijn. En ook steenkoud, op winteravonden. En kijk nu dan eens.’ Hij nam een hand van het stuur (hij reed altijd met zijn beide handen symmetrisch op het stuur) en wees naar het dashboard. Daar glansden de gebruikelijke lampjes hun tegemoet. Temperatuur. Tijd. Waterpeil. Oliepeil. Snelheid. Benzineverbruik.

‘Peter...’

‘O, kijk eens!’ Een paar honderd meter voor hen stond een kleine, te zwaar bepakte gestalte stoïcijns in een poel snelweglicht. ‘Een lifter. Stoppen maar?’

‘Nee, niet doen.’

Vanwege haar stellige toon probeerde hij haar niet op andere gedachten te brengen, ook al lieten ze de gelegenheid om een vreemde te helpen doorgaans zelden onbenut.

De lifter keek hoopvol op. Toen hij in het licht van de koplampen werd gevangen, werd zijn lichaam even – een ogenblik maar – van een vage menselijke gestalte getransformeerd tot een herkenbaar individu. Hij had een stuk karton bij zich waarop HEATROW stond.

‘Wat raar,’ zei Peter toen ze langsoefden. ‘Hij kan toch gewoon de metro nemen?’

‘Zijn laatste dag in Engeland,’ zei Beatrice. ‘De laatste kans om de bloemetjes buiten te zetten. Hij heeft waarschijnlijk al zijn Engelse geld opgemaakt in een kroeg, met het idee dat hij nog genoeg zou overhouden voor de trein. Zes biertjes later staat hij in de frisse buitenlucht nuchter te worden met alleen nog zijn vliegticket en £1,70 op zak.’

Het klonk aannemelijk. Maar als het waar was, waarom zouden ze dat verloren schaap dan laten stikken? Het was niks voor Bea om iemand aan zijn lot over te laten.

Hij draaide zich weer naar haar verduisterde gezicht en zag tot zijn schrik tranen blinken op haar wangen en in haar mondhoeken.

‘Peter...’ zei ze.

Opnieuw nam hij een hand van het stuur, dit keer om haar een kneepje in de schouder te geven. Verderop hing boven de snelweg een bord met het icoon van een vliegtuig erop.

‘Peter, dit is onze laatste kans.’

‘Laatste kans?’

‘Om te vrijen.’

De lichtjes van de richtingaanwijzer knipperden zacht en deden

van *tik, tik, tik* toen hij de afslag naar het vliegveld op reed. Het woord ‘vrijen’ zoemde rond in zijn hersenpan, in een poging dieper door te dringen, ook al was er binnenin geen ruimte. Bijna zei hij: ‘Grapje zeker?’ Maar hoewel ze een prettig gevoel voor humor had en graag lachte, maakte ze nooit grapjes over dingen die ertoe deden.

Terwijl ze verder reden nam het unheimische gevoel dat ze niet op dezelfde golflengte zaten – dat ze op dit cruciale moment verschillende behoeftes hadden – bezit van de auto. Hij had gedacht – het gevoel gehad – dat hun echte afscheid gisterochtend was geweest en dat dit ritje naar het vliegveld niet meer was dan... een toegift bijna. Gisterochtend had alles perfect geklopt. Ze hadden eindelijk hun hele doe-lijstje afgehandeld. Zijn tas was al gepakt. Bea had een dag vrij van haar werk, ze hadden geslapen als ossen en waren wakker geworden bij stralend zonlicht dat hun dekbed verwarmde. Poes Joshua had in een komische houding op het voeteneind gelegen, ze hadden hem er voorzichtig af geduwd en vervolgens gevreeën, zonder iets te zeggen, langzaam en met een enorme tederheid. Na afloop was Joshua weer op het bed gesprongen en had voorzichtig een voorpoot op Peters blote scheenbeen gelegd, alsof hij wilde zeggen: Niet weggaan, ik zorg dat je hier blijft. Het was een hartverscheurend moment geweest, dat treffender uitdrukking gaf aan de situatie dan woorden zouden hebben gekund, of misschien was het gewoon dat de curieuze koddigheid van de kat een beschermend bontlaagje over de schrijnende menselijke pijn legde, waardoor die draaglijk werd. Hoe dan ook. Het was perfect geweest. Ze hadden in elkaars armen verstrengeld liggen luisteren naar Joshua’s hese spingeluiden, terwijl hun zweet verdampte in de zon en hun hartslag geleidelijk weer normaal werd.

‘Nog één keertje,’ zei ze nu, boven het geluid van de motor uit op een donkere snelweg onderweg naar het vliegtuig dat hem mee zou voeren naar Amerika en verder.

Hij raadpleegde de digitale klok op het dashboard. Over twee uur moest hij bij de incheckbalie zijn en ze zaten nu zo'n vijftien tot twintig minuten van het vliegveld.

'Je bent geweldig,' zei hij. Als hij de woorden precies op de goede manier zei, zou ze misschien snappen dat ze niet moesten proberen gisteren nog te overtreffen en dat ze het daar gewoon bij moesten laten.

'Ik wil niet geweldig zijn,' gaf ze terug. 'Ik wil jou in me voelen.'

Hij reed een paar tellen zwijgend door, zich snel aanpassend aan de omstandigheden. Het vermogen zich snel aan te passen aan veranderde omstandigheden was nog iets wat ze gemeen hadden.

'In de buurt van het vliegveld heb je een heleboel van die gruwelijke ketenhotels,' zei hij. 'We zouden daar voor een uurtje een kamer kunnen huren.' Hij had meteen spijt van het woord 'gruwelijk'. Dat klonk alsof hij haar van het idee af wilde brengen terwijl hij net deed of dat niet zo was. Hij had alleen maar willen zeggen dat zij dit soort hotels als het even kon altijd meden.

'Zoek gewoon een stil plekje,' zei ze. 'We kunnen het in de auto doen.'

'Jeetje, crisis!' zei hij, waarop ze allebei in lachen uitbarstten. 'Jeetje, crisis' was wat hij, toen hij christen was geworden, zichzelf had aangeleerd te roepen in plaats van 'Jezus Christus'. De woorden hadden genoeg klankverwantschap om hem in staat te stellen een vloek nog tijdig om te buigen wanneer die zijn mond al half verlaten had.

'Ik meen het,' zei ze. 'Overall is goed. Zet de auto alleen niet ergens neer waar iemand ons van achteren kan aanrijden.'

De snelweg kwam hem, terwijl ze doorreden, nu anders voor. In theorie was het nog steeds dezelfde brede asfaltweg, met links en rechts dezelfde verkeersparafernalia en fragiele metalen vangrails, maar door hun eigen opzet was hij veranderd. Hij vormde niet langer een rechte lijn naar een vliegveld, maar was een ge-

heimzinnig achterland geworden vol duistere omwegen en schuilplekken. Ofwel het zoveelste bewijs dat de werkelijkheid geen objectief gegeven is, maar telkens weer door je eigen kijk moet worden gevormd en gedefinieerd.

Natuurlijk had ieder mens op aarde het vermogen om de werkelijkheid opnieuw vorm te geven. Dat was een van de dingen waar Peter en Beatrice het samen vaak over hadden. De uitdaging om mensen te laten inzien dat het leven alleen maar zo hard en vol beperkingen was als je zelf verkoos te zien. De uitdaging om mensen te laten inzien dat de onwrikbare feiten van het bestaan uiteindelijk helemaal niet zo onwrikbaar waren. De uitdaging om een eenvoudiger woord voor ‘onwrikbaar’ te vinden dan ‘onwrikbaar’.

‘Wat dacht je van hier?’

Beatrice gaf geen antwoord, maar legde alleen maar een hand op zijn bovenbeen. Hij stuurde de auto soepeltjes een parkeerhaven voor vrachtwagens op. Ze moesten er maar op vertrouwen dat geplet worden door een truck van veertig ton niet was opgenomen in de goddelijke voorzienigheid.

‘Ik heb dit nog nooit eerder gedaan,’ zei hij nadat hij de motor had uitgezet.

‘Dacht je ik wel dan?’ zei ze. ‘We redden ons wel. Laten we sowieso de achterbank nemen.’

Ze zwaaiden hun respectieve portieren open en waren luttele seconden later herenigd op de achterbank. Ze gingen als passagiers zitten, schouder tegen schouder. De bekleding rook naar andere mensen: vrienden, burens, kerkgenoten, lifters. Het bracht Peter alleen maar meer aan het twijfelen of hij hier nu wel echt de liefde kon of moest bedrijven. Alhoewel... het had ook iets spannends. Ze strekten hun armen naar elkaar uit, met als doel een soepele omhelzing, maar hun handen tastten in het donker onhandig rond.

‘Hoe snel zou het binnenlampje de accu uitputten?’ vroeg ze.

‘Geen idee,’ zei hij. ‘Dat kunnen we beter niet riskeren. Het zou dan bovendien een openbare voorstelling worden voor al het langsrijdende verkeer.’

‘Dat betwijfel ik,’ zei ze, terwijl ze haar gezicht naar de langsflitsende koplampen keerde. ‘Ik heb ooit een artikel gelezen over een meisje dat werd ontvoerd. Ze slaagde erin uit de auto te springen toen die snelheid minderde op de grote weg. De ontvoerder greep haar, ze verzette zich hevig en schreeuwde om hulp. Er kwam een hele stroom auto’s langs. Niemand stopte. Later werd een van die automobilisten geïnterviewd en hij zei: “Ik reed zo snel dat ik mijn ogen gewoon niet geloofde.”’

Hij schoof ongemakkelijk heen en weer. ‘Wat een afschuwelijk verhaal. En misschien is dit ook niet zo’n gelukkig moment om het te vertellen.’

‘Weet ik, weet ik, het spijt me. Ik ben een tikkeltje... ontoerekeningsvatbaar op het moment.’ Ze lachte nerveus. ‘Het is gewoon heel moeilijk... dat ik jou straks kwijt ben.’

‘Je bent me niet kwijt. Ik ga alleen maar een poosje weg. Ik kom...’

‘Peter, alsjeblieft. Niet nu. Dat hebben we allemaal al doorgenomen. We hebben het zo goed doorgenomen als we konden.’

Ze leunde naar voren en hij dacht dat ze zou gaan huilen. Maar ze viste iets uit de ruimte tussen de twee stoelen voorin. Een kleine zaklantaarn. Ze knipte hem aan en legde hem voorzichtig op de hoofdsteun van de passagiersstoel. Hij viel eraf. Toen klemde ze hem in de spleet tussen de stoel en het portier, zo gericht dat de lichtbundel op de vloer van de auto scheen.

‘Lekker stemmig,’ zei ze. Ze had haar stem weer onder controle. ‘Precies genoeg licht om elkaar een beetje te kunnen zien.’

‘Ik weet niet of ik dit wel kan,’ zei hij.

‘We proberen het gewoon,’ zei ze, en ze begon haar blouse open te knopen, waardoor haar witte beha en de welving van haar boezem zichtbaar werden. Ze liet de blouse langs haar armen omlaag

glijden, en schudde met haar schouders en ellebogen om de zijden stof van haar polsen af te krijgen. Ze haakte haar sterke duimen achter haar rok, slipje en panty en trok die allemaal in één keer uit, in een vloeiende beweging die er makkelijk en elegant uitzag.

‘En nou jij.’

Hij gespte zijn broek los en zij hielp hem die uit te trekken. Toen ging ze op haar rug liggen en wrong haar armen in allerlei bochten om haar beha af te doen, terwijl hij een andere houding probeerde te vinden zonder haar met zijn knieën te pletten. Hij stootte zijn hoofd tegen het dak.

‘We lijken wel een stel onhandige tieners,’ mopperde hij. ‘Dit is...’

Ze legde haar hand over zijn gezicht om hem de mond te snoeren.

‘Wij zijn jij en ik,’ zei ze. ‘Jij en ik. Man en vrouw. Alles is oké.’

Ze was nu naakt, op het horloge om haar slanke pols en de parelketting om haar hals na. Bij het licht van de zaklantaarn was de halsketting niet langer een stijlvol cadeau voor hun zoveelste huwelijksdag, maar een primitieve erotische versiering. De kracht van haar hartslag deed haar borsten trillen.

‘Vooruit,’ zei ze. ‘Doe het.’

En dus begonnen ze. Ze lagen zo stijf tegen elkaar aan gedrukt dat ze elkaar niet meer konden zien, zodat de zaklamp geen enkele zin meer had. Hun monden klonken zich aaneen, hun ogen waren stijf dicht geklemd, hun lichamen hadden elk willekeurig lichaam kunnen zijn sinds de wereld was geschapen.

‘Harder,’ hijgde Beatrice na een tijdje. Haar stem had een scherpe ondertoon, een ruige gretigheid die hij nooit eerder bij haar gehoord had. Hun liefdesspel was altijd hoffelijk geweest, vriendelijk, voorbeeldig attent. Soms was het sereen, soms energiek, soms zelfs gymnastisch, maar nooit wanhopig. ‘Harder!’

Hij had te weinig ruimte en lag er ongemakkelijk bij, want zijn tenen stootten tegen het raampje en zijn knieën schuurden over

de harige bekleding van de achterbank. Hij deed zijn best, maar hun ritme en houding klopten niet, en hij vergiste zich in hoe lang zij nog nodig had en hoe lang hij het nog kon volhouden.

‘Niet ophouden! Ga door! Ga door!’

Maar het was voorbij.

‘Het is oké,’ zei ze uiteindelijk en wurmde zich, plakkerig van het zweet, onder hem vandaan. ‘Het is oké.’

Ze waren ruim op tijd op Heathrow. De dame achter de incheckbalie wierp een geroutineerde blik op Peters paspoort. ‘Enkele reis naar Orlando, klopt dat?’ vroeg ze.

‘Ja,’ zei hij.

Ze vroeg of er nog bagage ingecheckt moest worden. Hij zwaaide een sporttas en een rugzak op de lopende band. Het maakte op de een of andere manier een verdachte indruk. Maar de logistiek van zijn reis was te ingewikkeld en te ongewis om een retourticket te hebben geboekt. Hij wou dat Beatrice niet naast hem stond mee te luisteren naar deze bevestigingen van zijn aanstaande hoge vlucht. Hij wou dat haar het aanhoren van de woorden ‘enkele reis’ bespaard was gebleven.

En toen was er, nadat hij zijn instapkaart had gekregen, uiteraard de nodige tijd over voordat hij daadwerkelijk het vliegtuig in mocht. Naast elkaar slenterden Beatrice en hij weg van de incheckbalies, enigszins verblind door het overdadige licht en de monstrueuze afmetingen van de terminal. Kwam het door de fluorescerende gloed van het kunstlicht dat het gezicht van Beatrice er zo strak en bezorgd uitzag? Peter legde een arm om haar middel. Ze glimlachte geruststellend naar hem, maar dat stelde hem niet gerust. **BEGIN UW VAKANTIE ALVAST BOVEN, teemden de reclameborden. DOOR ONS ALMAAR GROEIENDE WINKELAANBOD WILT U STRAKS HELEMAAL NIET MEER WEG!**

Op dit avonduur was het niet al te druk op het vliegveld, maar er liepen nog steeds heel wat mensen met rolkoffertjes rond te neuzen

in de winkels. Peter en Beatrice gingen in de buurt van een informatiescherm zitten om te wachten op het nummer van zijn gate. Ze pakten elkaar bij de hand, maar keken elkaar niet aan. In plaats daarvan bekeken ze de tientallen aanstaande passagiers die langskwamen. Uit een dutyfree-shop kwam een stel snaterende, knappe meisjes, de handen vol met plastic tassen. Ze gingen gekleed als paaldanseressen op weg naar hun werk. Ze trippelden langs op hoge hakken, nauwelijks in staat hun talloze winkeltrofeeën te dragen. Peter boog zich naar Beatrice' gezicht en mompelde: 'Waarom wil iemand zo zwaarbeladen in een vliegtuig stappen? En als ze straks zijn waar ze ook maar heen gaan, gaan ze ook weer van alles kopen. Moet je nou zien, ze kunnen amper lopen.'

'Hm.'

'Maar misschien gaat het daar wel om. Misschien is dit wel een show die speciaal voor ons wordt opgevoerd. Dat hele onhandige gedoe, tot en met die bespottelijke schoenen. Het is bedoeld om te laten zien dat deze meisjes zo rijk zijn dat ze zich niet druk hoeven te maken om de echte wereld. Het feit dat ze rijk zijn maakt ze andere wezens, exotische schepsels die zich niet als gewone mensen hoeven te gedragen.'

Bea schudde haar hoofd. 'Die meiden zijn helemaal niet rijk,' zei ze. 'Rijke mensen reizen niet in groepen. En rijke meisjes lopen ook niet alsof ze niet gewend zijn aan hoge hakken. Dit zijn gewoon jonge meiden die van shoppen houden. Ze doen iets spannends. Ze voeren een show op voor elkaar, niet voor ons. Ze zien ons niet eens.'

Peter zag de meisjes naar de Starbucks wankelen. Hun billen trilden onder hun gekreukelde rokjes en hun stemmen werden heser en verrieden een provinciaal accent. Bea had gelijk.

Hij zuchtte en kneep in haar hand. Wat moest hij straks in het veld beginnen zonder haar? Hoe moest dat, als hij zijn inzichten niet met haar kon bespreken? Zij was degene die voorkwam dat hij onzin uitkraamde en zijn neiging om wilde, alomvattende

theorieën te debiteren de kop indrukte. Zij hield hem met beide benen op de grond. Met haar aan zijn zijde zou deze missie goud hebben opgeleverd.

Maar er was sowieso al een vermogen mee gemoeid om alleen hem uit te zenden, en het USIC betaalde de kosten.

‘Heb je trek? Zal ik iets voor je halen?’

‘We hebben thuis gegeten.’

‘Een chocoladereep of zo?’

Ze glimlachte, maar zag er vermoeid uit. ‘Ik hoef niks. Echt niet.’

‘Ik vind het rot dat ik het zo heb laten afweten.’

‘Hoezo laten afweten?’

‘Nou ja... in de auto. Het voelt niet fair, onafgemaakt, en dat uitgerekend vandaag... ik vind het vreselijk om zo afscheid van je te moeten nemen.’

‘Dat wordt inderdaad vreselijk,’ zei ze. ‘Maar niet daarom.’

‘Die houding, die rare houding, daardoor werd ik...’

‘Hou op, Peter, dit is nergens voor nodig. Ik hou heus geen score of tussenstand bij. We hebben gevreeën. Dat is voor mij genoeg.’

‘Ik heb het gevoel dat ik...’

Ze legde hem met een vinger tegen zijn mond het zwijgen op en kustte hem. ‘Jij bent de beste man van de wereld.’ Ze kustte hem opnieuw. ‘Als jij tot het bittere einde gaat evalueren, dan denk ik dat zich op deze missie nog wel geschiktere aanleidingen zullen voordoen.’

Er verscheen een frons op zijn voorhoofd, dat tegen haar lippen rustte. Wat bedoelde ze met ‘het bittere einde’? Zinspeelde ze alleen maar op de onvermijdelijke hinderpalen en tegenslagen waarmee hij geconfronteerd zou worden? Of was ze ervan overtuigd dat de hele missie op een mislukking zou uitlopen? En op de dood?

Hij ging staan, en zij ook. Ze hielden elkaar stevig vast. Een grote groep toeristen stroomde de vertrekhal binnen, net uitgestapt na

een lange busreis en popelend om naar de zon te vliegen. De kwebbelende vakantiegangers, die in de richting van hun aangewezen gate dromden, splitsten zich op in twee stromen om Peter en Bea te omzeilen. Toen ze allemaal waren verdwenen en het weer betrekkelijk rustig was in de hal, klonk er een omroepbericht: 'Houd uw persoonlijke bezittingen te allen tijde bij u. Onbeheerd achtergelaten bagage zal worden verwijderd en mogelijk vernietigd.'

'Heb jij een soort... voorgevoel dat mijn missie slecht gaat aflopen?' vroeg hij.

Ze schudde van nee, waarbij haar schedel tegen zijn kaak stootte.

'Voel je niet dat Gods hand dit leidt?' drong hij aan.

Ze knikte.

'Denk je dat Hij me helemaal naar...'

'Toe, Peter. Niet praten, alsjeblieft.' Haar stem klonk schor. 'We hebben het hier al zo vaak over gehad. Het heeft nu geen zin meer. We moeten er gewoon op vertrouwen dat het goed komt.'

Ze gingen weer zitten en probeerden het zich gemakkelijk te maken op de stoelen. Ze legde haar hoofd op zijn schouder. Hij dacht na over de geschiedenis en de onzichtbare menselijke zorgen achter wereldschokkende gebeurtenissen. De kleine onbenulligheden die Einstein, Darwin of Newton waarschijnlijk dwars hadden gezeten terwijl zij bezig waren hun theorieën te formuleren, zoals onenigheid met de hospita, of last van een verstopte schoorsteen of zo. De piloten die Dresden hadden gebombardeerd en zich zorgen hadden gemaakt over een zinnetje in een brief van thuis. Wat bedóélde ze daar precies mee? Of neem nou Columbus... wie weet wat er allemaal door zijn hoofd had gespeeld toen die naar het Nieuwe Land voer. De laatste woorden die een oude vriend tegen hem had gezegd misschien, iemand die in geen enkel geschiedenisboek voorkwam...

'Heb je al besloten,' mompelde Bea, 'wat jouw eerste woorden zullen zijn?'

‘Eerste woorden?’

‘Tegen hen. Wanneer je ze ziet.’

Hij dacht erover na. ‘Dat hangt ervan af...’ zei hij weifelend. ‘Ik heb geen idee wat ik ga aantreffen. God zal het me laten weten. Hij zal me de juiste woorden ingeven.’

‘Maar wanneer je erover fantaseert... die eerste keer... wat voor beeld heb je dan voor ogen?’

Hij staaarde recht voor zich uit. Iemand van het grondpersoneel in een overall met felgele reflecterende strepen was bezig een deur te ontsluiten waarop TE ALLEN TIJDE GESLOTEN Houden stond. ‘Ik stel het me niet van tevoren voor,’ zei hij. ‘Je kent me toch? Ik kan dingen niet beleven voordat ze feitelijk gebeuren. En bovendien lopen dingen toch altijd anders dan wij ze ons voorstellen.’

Ze zuchtte. ‘Ik heb wel een beeld. In gedachten.’

‘Vertel.’

‘Als je belooft dat je me niet uitlacht.’

‘Dat belooft ik.’

Ze praatte tegen zijn borst aan. ‘Ik zie jou staan aan de oever van een reusachtig meer. Het is nacht en de hemel is vol sterren. Op het water dobberen honderden vissersbootjes. Op elke boot zit ten minste één persoon, op sommige boten zitten er drie of vier, maar ik kan ze geen van allen goed zien, daar is het te donker voor. Geen van de boten gaat ergens heen, ze hebben allemaal hun anker laten vallen omdat iedereen zit te luisteren. Het is vrijwel bladstil, zodat je niet eens hoeft te schreeuwen. Je stem draagt gewoon ver over het water.’

Hij streelde haar schouder. ‘Een prachtig...’ Hij wilde ‘droom’ zeggen, maar dat zou denigrerend hebben geklonken. ‘Visioen.’

Ze maakte een geluidje dat instemmend gebrom kon zijn, maar ook een onderdrukt kreetje van pijn. Haar lichaam leunde zwaar tegen hem aan, maar hij liet haar nestelen en probeerde stil te zitten.

Schuin tegenover de plek waar Peter en Beatrice zaten bevond zich een winkel met chocolaatjes en koekjes. Ondanks het late uur deed men er goede zaken. Er stonden vijf klanten in de rij voor de kassa en enkele andere waren nog aan het rondkijken. Peter zag een goedgeklede jonge vrouw een hele berg spullen van de schappen halen. Bonbons in jumboverpakkingen, langwerpige dozen met koeken, een pak Toblerone-chocola dat zo lang was als een wapenstok. Ze klemde ze allemaal tegen haar borst en drentelde langs de pilaar waarop het plafond van de winkel rustte, alsof ze wilde kijken of er buiten nog meer lekkernijen waren uitgestald. Toen liep ze domweg door, voegde zich in de stroom voorbijkomende passagiers en zette koers naar de damstoiletten.

‘Ik ben zojuist getuige geweest van een misdrijf,’ mompelde Peter in Beatrice’ haar. ‘Jij ook?’

‘Ja.’

‘Ik dacht dat je zat weg te suffen.’

‘Nee, ik heb haar ook gezien.’

‘Hadden we haar bij de kladden moeten pakken?’

‘Bij de kladden? Je bedoelt een burgeraanhouding?’

‘Of in ieder geval het winkelpersoneel waarschuwen.’

Beatrice drukte haar hoofd steviger tegen zijn schouder terwijl ze de vrouw in de toiletten zagen verdwijnen. ‘Wie zou daarmee gediend zijn?’

‘Het zou haar eraan kunnen herinneren dat stelen niet mag.’

‘Ik betwijfel het. Als ze betrapt wordt, zal ze alleen maar de mensen haten die haar betrapt hebben.’

‘Dus jij vindt dat wij als christenen haar gewoon moeten laten doorgaan met stelen?’

‘Als christenen moeten wij de liefde van Christus verspreiden. Als wij ons werk goed doen, zullen we mensen scheppen die geen slechte dingen meer willen doen.’

“‘Scheppen’?”

‘Je begrijpt me best. Inspireren. Opvoeden. Het goede voorbeeld geven.’ Ze hief haar hoofd en kuste hem op het voorhoofd. ‘Precies wat jij binnenkort gaat doen. Op deze missie. Mijn dappere man.’

Hij kreeg een kleur en genoot met volle teugen van het compliment, dankbaar als een dorstig kind. Hij had zich niet gerealiseerd hoezeer hij er op dit moment behoefte aan had gehad. Hij dacht dat zijn borstkas zou knappen van vreugde.

‘Ik ga even naar de gebedsruimte,’ zei hij. ‘Ga je mee?’

‘Zo meteen. Ga jij maar vast.’

Hij stond op en liep doelgericht naar de kapel van Heathrow. De gebedsruimte was de enige plek op Heathrow of Gatwick, of op het vliegveld van Edinburgh, Dublin of Manchester, die hij moeiteloos wist te vinden. Het was steevast de lelijkste, onmogelijkste ruimte van het hele complex, die scherp contrasteerde met de fonkelende winkelparadijzen. Maar er zat een ziel in.

Nadat hij de ruimte vlot had gevonden, bestudeerde hij het rooster dat op de deur hing, voor het geval dat hij toevallig net op tijd was voor een van de zeldzame diensten. Maar de volgende stond pas gepland voor donderdagmiddag drie uur, en tegen die tijd zou hij zich onvoorstelbaar ver hiervandaan bevinden en zouden voor Beatrice de lange maanden zijn ingegaan waarin ze alleen met Joshua moest slapen.

Hij duwde de deur voorzichtig open. De drie knielende moslims die zich binnen bevonden reageerden niet toen hij de ruimte betrad. Ze zaten met hun gezicht naar een vel papier dat tegen de muur was geplakt, een computeruitdraai van het pictogram van een grote pijl, als op een verkeersbord. De pijl wees de kant op van Mekka. De moslims bogen zich voorover, hun achterste omhoog, en kusten de stof van de bontgekleurde matten die voor hen waren klaargelegd. Het waren piekfijn geklede mannen, met dure horloges en maatpakken. Hun glimmend gepoetste, kalfslederen schoenen hadden ze aan de kant gegooid. De ballen van hun in sokken gehulde

voeten wiebelden van het vuur waarmee ze tot Allah baden.

Peter wierp een snelle blik achter het gordijn dat het vertrek in tweeën deelde. Zoals hij al verwacht had, bevond zich daar een vrouw, een moslima in een grijs gewaad die zwijgend hetzelfde ritueel uitvoerde. Ze had een kind bij zich, een wonderbaarlijk welopgevoed jongetje dat was gekleed als Little Lord Fauntleroy. Het zat in de buurt van zijn moeders voeten, sloeg geen acht op haar buigingen en bladerde door een stripboekje. Spider-Man.

Peter liep naar het kastje waarin de Heilige Geschriften en brochures werden bewaard. De Bijbel (een Gideon-uitgave), een afzonderlijk Nieuw Testament en Psalmen, een Koran en een onduidelijk boek in het Bahasa dat vermoedelijk ook een Nieuw Testament was.

Op een plank daaronder lag, naast *De wachttorenen* en de krantjes van het Leger des Heils, een optimistisch grote stapel brochures. De logo's kwamen hem bekend voor, dus bukte hij zich om ze nader te bekijken. De brochures waren afkomstig van een zeer grote Amerikaanse evangelische gemeenschap waarvan de Londense voorganger naar deze zelfde missie had gesolliciteerd. Peter had hem destijds zelfs even getroffen in de foyer van het USIC, toen de man briesend van verontwaardiging was vertrokken. 'Stelletje lapzwansen,' had hij gesist terwijl hij zich naar de uitgang spoedde. Peter had verwacht ook te worden afgewezen, maar in plaats daarvan... was hij uitverkoren. Waarom hij wel, en niet iemand van een kerk met volop geld en politieke invloed? Hij wist het nog steeds niet precies. Hij sloeg een van de brochures open en zag meteen het bekende gezever over het numerologische belang van het getal 666, streepjescodes en de Hoer van Babylon. Misschien was dat wel de makke geweest. Fanatisme was niet wat het USIC zocht.

De stilte in de gebedsruimte werd verstoord door een omroepbericht dat binnenkwam via een kleine luidspreker, een soort schelp die aan het plafond hing.

‘Allied Airlines deelt mee dat vlucht AB31 naar Alicante tot haar spijt verdere vertraging heeft opgelopen. Dit als gevolg van technische problemen. Nadere berichten volgen om 22.30 uur. Passagiers die nog geen maaltijdvoucher hebben afgehaald, wordt verzocht dat nu te doen. Allied Airlines verontschuldigt zich voor het ongemak.’

Peter dacht buiten een collectieve jammerklacht te horen opklinken, maar dat verbeeldde hij zich waarschijnlijk.

Hij sloeg het gastenboek, dat het formaat had van een grootboek, open, bladerde er wat in, en las de door reizigers van over de hele aardbol onder elkaar neergepende opmerkingen. Die stelden hem, zoals altijd, niet teleur. De bijdragen van vandaag besloegen alleen al drie bladzijden. Sommige waren in Chinese karakters geschreven, andere in Arabisch schrift, maar de meeste waren in het Engels, gebroken of anderszins. De Heer was hier, uitgestort in deze vloed van balpen- en finelinerinkt.

Iedere keer dat hij op een vliegveld was, be kroop hem de gedachte dat het hele uitgestrekte complex met al zijn verdiepingen net deed alsof het een speeltuin van wereldse geneugten was, een consumentenparadijs waarin religie en geloof simpelweg niet bestonden. Elke winkel, iedere reclameposter, elke centimeter van het gebouw, tot aan de klinknagels en toiletpotten toe, straalde de aanname uit dat niemand hier God nodig had. De massa’s mensen die in de rij stonden voor de snacks en de snuisterijen en de gestage stroom passagiers die werd opgenomen door de videocamera’s van de beveiliging, vormden een wonderbaarlijk bewijs van de geweldige verscheidenheid binnen de menselijke soort, zij het dat werd aangenomen dat ze vanbinnen allemaal even ongelovig waren, goddeloze klanten in beide betekenissen van dat laatste woord. En toch, met al die horden koopjesjagers, wittebroodswekenvierders, zoonanbidders, zakenlieden met hun hoofd vol deals, fashionista’s die hun garderobe voor een prikje kwamen updaten... geen mens die zou raden hoeveel van hen

deze ruimte waren in gedoken en hartenkreten hadden toevertrouwd aan de almachtige God en aan hun medegelovigen.

Lieve God, haal alstublieft alle nare dingen uit de wereld – Jonathan.

Een kind, leek hem.

Yuko Oyama, Hyoyo, Japan. Ik bidden voor kinderen met ziek en vrede voor wereld. En ik bidden voor vinden een goed partner.

Waar is het KRUIS van CHRISTUS onze OPGESTANE HEER? ONTWAAKT!

Charlotte Hogg, Birmingham. Bid alstublieft dat mijn dierbare dochter en kleinzoon mijn ziekte zullen leren aanvaarden. En bid voor alle mensen in nood.

Marijn Tegelaars, Londen/België. Mijn liefste vriendin G, dat zij de moed mag vinden te zijn wie ze is.

Jill, Engeland. Bid alstublieft voor wijlen mijn moeder, dat haar ziel in vrede moge rusten, en bid voor de leden van mijn familie, die niet eensgezind zijn en elkaar niet kunnen uitstaan.

Allah is de beste! God rules!

De daaropvolgende bijdrage was doorgekrast en volkomen onleesbaar gemaakt. Vermoedelijk een nare, intolerante reactie op de islamitische boodschap erboven, doorgehaald door een andere moslim, of door de beheerder van de gebedsruimte.

Coralie Sidebottom, Slough, Berkshire. Dank voor Gods heerlijke schepping.

Pat & Ray Murchiston, Langton, Kent. Voor onze lieve zoon Dave, die gisteren bij een auto-ongeluk is omgekomen. Voor altijd in ons hart.

Thorne, Frederick, County Armagh, Ierland. Ik bid dat deze aarde geheeld moge worden en dat ALLE volkeren die erop leven zullen ontwaken.

Een moeder. Ik ben er kapot van dat mijn zoon sinds ik 7 jaar geleden ben hertrouwd geen woord meer met me heeft gewisseld. Bid alstublieft om verzoening.

Gore lucht van goedkope luchtverfrisser kunnen jullie daar niks aan doen?

Moira Venger, Zuid-Afrika. God is baas.

Michael Lupin, Hammock Cottages, Chiswick. Een ander luchtje dan ontsmettingsmiddel.

Jamie Shapcott, 27 Pinley Grove, Yeovil, Somerset. Wilt U alstublieft zorgen dat mijn BA-vliegtuig naar Newcastle niet neerstort? Bedankt.

Victoria Sams, Tamworth, Staffordshire. Sfeervolle plek, maar de tl-buis knippert steeds.

Lucy, Lossiemouth. Breng mijn man veilig terug.

Hij sloeg het boek dicht. Zijn handen beefden. Hij wist dat er een aanzienlijke kans was dat hij binnen de komende dertig dagen om het leven zou komen, of dat hij, ook al overleefde hij de reis, nooit meer terug zou komen. Dit was zijn eigen Getsemane. Hij kneep zijn ogen dicht en bad of God hem duidelijk wilde maken wat Hij wilde dat hij zou doen. Of het niet beter met Zijn bedoelingen strookte als hij Beatrice' hand zou grijpen, met haar naar de uitgang zou rennen, het parkeerterrein op, en linea recta naar huis terug zou rijden voordat Joshua zelfs maar had gemerkt dat hij weg was geweest.

Bij wijze van antwoord liet God hem het hysterische gebazel van zijn innerlijke stem horen, en liet die weergalmen in het gewelf van zijn schedel. Toen hoorde hij achter zich het gerinkel van muntjes omdat een van de moslims overeind sprong om zijn schoenen te pakken. Peter draaide zich om. De mohammedaan knikte beleefd naar hem bij het weggaan. De vrouw achter het gordijn was bezig haar lippen opnieuw te stiften, met haar pink haar wimpers bij te werken, en loshangende haren in haar hijab te duwen. De pijl aan de muur fladderde lichtjes toen de man de deur met een zwaai opendeed.

Peters handen beefden niet langer. Hem was een perspectief geboden. Dit was geen Getsemane en hij was niet op weg naar

Golgota, maar ging beginnen aan een schitterend avontuur. Hij was uit duizenden uitverkoren om de belangrijkste zendingsoverdracht te vervullen sinds de apostelen waren uitgegaan om door de kracht van de liefde Rome te veroveren, en hij zou zich volledig gaan inzetten.

Beatrice zat niet meer op de plek waar hij haar had achtergelaten. Even dacht hij dat het haar te veel was geworden en dat ze de terminal was ontvlucht om geen laatste afscheid te hoeven doorstaan. Hij voelde een steek van verdriet. Maar toen zag hij haar een paar rijen verderop, de kant op van de koffie- en muffinkiosk. Ze zat op handen en knieën op de grond, haar gezicht verborgen achter loshangend haar. Voor haar op de grond, eveneens in kruiphouding, zat een kind, een dikke peuter, wiens stretchbroekje uitpuilde vanwege een slecht verborgen luier.

‘Kijk eens! Ik heb... tien vingers!’ zei ze tegen het kind. ‘Heb jij ook tien vingers?’

De dikke peuter schoof zijn handjes naar voren, tot ze bijna de handen van Bea raakten. Ze telde met veel vertoon zijn vingertjes en zei toen: ‘Honderd! Nee, tien!’ Het jongetje lachte. Een ouder kind, een meisje, stond verlegen toe te kijken en op haar knokkels te sabbelen. Ze keek steeds om naar haar moeder, maar de moeder had geen oog voor haar kinderen of Beatrice, omdat ze het druk had met het gadget in haar hand.

‘O hoi,’ zei Beatrice toen ze Peter zag aankomen. Ze veegde het haar uit haar gezicht en stopte het achter haar oren. ‘Dit zijn Jason en Gemma. Ze gaan naar Alicante.’

‘Dat hopen we,’ verzuchtte de moeder. Het gadget maakte een piepgeluidje, want het had het glucosegehalte van het bloed van de vrouw gemeten.

‘Deze mensen zitten hier al vanaf twee uur vanmiddag,’ legde Beatrice uit. ‘Ze hebben het helemaal gehad.’

‘Dit is de laatste keer geweest,’ mompelde de vrouw terwijl ze

in een heuptasje naar haar insulinespuit zocht. ‘En dat méén ik. Ze pakken je geld aan en verder zal het ze allemaal worst wezen.’

‘Joanne, dit is mijn man Peter. Peter, dit is Joanne.’

Joanne knikte ter begroeting, maar was te zeer in beslag genomen door haar sores om een gezellig praatje te maken. ‘In de reisgids ziet het er allemaal spotgoedkoop uit,’ schamperde ze, ‘maar je betaalt ervoor met ellende.’

‘Toe, Joanne, niet zo negatief,’ sprak Beatrice haar moed in. ‘Jullie gaan het heerlijk hebben. Er is toch niks naars gebeurd? Bedenk maar dat als jullie vliegtuig acht uur later zou zijn gepland, je hetzelfde zou hebben gedaan als nu... wachten, alleen dan thuis.’

‘Die twee hadden allang in bed moeten liggen,’ mopperde de vrouw, die een kwab buikvlees bloot maakte en de naald erin stak.

Jason en Gemma, die zich terecht verongelijkt voelden omdat ze voor moe werden versleten in plaats van slecht behandeld, leken zich op te maken voor een nieuw rondje dreinen. Beatrice nam weer een kruiphouding aan. ‘Ik geloof dat ik mijn voeten kwijt ben,’ zei ze, met bijziende blik om zich heen kijkend. ‘Waar zijn ze nou?’

‘Hier!’ riep de kleine Jason toen ze van hem wegdraaide.

‘Waar?’ zei ze, terugdraaiend.

‘Goddank,’ zei Joanne. ‘Daar komt Frank met het eten.’

Een opgejaagd ogende figuur met weinig tot geen kin en een papkleurig windjack kwam moeizaam aangelopen, met in elke hand een aantal papieren zakken.

‘Je reinste oplichterij,’ verklaarde hij. ‘Ze laten je daar uren in de rij staan met die flutvoucher van twee pond of zoiets. Alsof je moet stempelen. Ik zal je nog eens wat zeggen, als die gasten niet binnen een half uur...’

‘Frank,’ zei Beatrice opgewekt, ‘dit is mijn man, Peter.’

De man zette zijn pakketjes neer en gaf Peter een hand.

‘Je vrouw is een soort goede fee, Pete. Ontfermt ze zich altijd over daklozen en zwervers?’

‘Wij... wij geloven allebei in aardig zijn voor anderen,’ zei Peter. ‘Het kost niks en het maakt het leven interessanter.’

‘Wanneer gaan we naar de zee?’ vroeg Gemma en gaapte.

‘Morgen, als je wakker bent,’ zei de moeder.

‘Is die aardige mevrouw er dan ook?’

‘Nee, die gaat naar Amerika.’

Beatrice gebaarde naar het meisje dat ze tegen haar heup aan mocht komen zitten. De peuter was in slaap gevallen en lag onderuitgezakt tegen een canvas rugzak die tot knappens toe was volgepakt. ‘Misverstandje,’ zei Beatrice. ‘Het is mijn man die gaat, niet ik.’

‘Blijf jij thuis met de kinderen dan?’

‘Die hebben we niet,’ zei Beatrice. ‘Nog niet.’

‘Ik zou me de moeite besparen,’ zuchtte de man. ‘Niet doen. Niet aan beginnen.’

‘Och, dat meen je niet,’ zei Beatrice. En Peter, die zag dat de man op het punt stond haar achteloos van replek te dienen, voegde eraan toe: ‘Niet écht, toch?’

En zo kabbelde het gesprek voort. Beatrice en Peter hadden hun ritme te pakken, volkomen eensgezind in hun bedoelingen. Ze hadden dit honderden keren eerder gedaan. Een praatje, een oprecht, ongedwongen praatje met mensen, maar met de kans dat het tot iets van werkelijk belang kon uitgroeien als zich een geschikt moment voordeed om Jezus ter sprake te brengen. Misschien kwam dat moment, misschien ook niet. Misschien zouden ze alleen maar ‘Moge God jullie behoeden’ zeggen bij het afscheid, en zou het daarbij blijven. Niet elke ontmoeting kon een leven een nieuwe wending geven. Sommige gesprekjes waren gewoon een vriendelijke uitwisseling van adem.

Hoewel ze dit gesprek waren in gelokt, ontspanden de twee onbekenden zich al snel. Binnen een paar minuten zaten ze zelfs te

lachen. Ze kwamen uit Merton, leden respectievelijk aan suikerziekte en depressies, werkten allebei bij een bouwmarkt en hadden een jaar lang voor deze vakantie gespaard. Ze waren niet al te snugger en niet bijster interessant. De vrouw zat steeds vervelend misprijzend te snuiven en de man stonk verschrikkelijk naar aftershave met muskusgeur. Maar het waren mensen en dus waren ze kostbaar in Gods ogen.

‘Ik moet zo gaan instappen,’ zei Peter uiteindelijk.

Beatrice zat nog steeds op de grond, met het hoofdje van het kind van een onbekende slap tegen haar heup. Haar ogen glinsterden van de tranen.

‘Als ik met je meeloop tot de veiligheidscontrole,’ zei ze, ‘en je nog één keer omhels vlak voor je erdoorheen gaat, trek ik het niet, dat weet ik zeker. Dan word ik gek en ga ik een scène maken. Dus je kunt me beter hier een laatste zoen geven.’

Peter had het gevoel dat zijn hart in tweeën werd gekliefd. Wat in de gebedsruimte nog een geweldig avontuur had geleken, was nu een offer geworden dat hem van alles beroofde. Hij hield zich vast aan de woorden van de apostel: *Doe het werk van een evangelist, vervul uw dienstwerk ten volle. Want wat mij aangaat, reeds word ik als plengoffer geofferd en het tijdstip van mijn verscheiden staat voor de deur.*

Hij boog zich naar voren en Beatrice gaf hem, terwijl ze met één hand zijn achterhoofd in een stevige greep hield, een snelle, ruwe kus op de mond. Duizelend rechtte hij zijn rug. Dit hele scenario met die wildvreemde mensen, dat had zij zo bekokstoofd, begreep hij nu.

‘Ik zal je schrijven,’ beloofde hij.

Ze knikte, en door die beweging schudde ze de tranen uit over haar wangen.

Hij beende kordaat naar Departures. Veertig minuten later zat hij in de lucht.